СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ ВАСИЛ ЛЕВСКИ”-ГЛАВИНИЦА
ул. „Оборище”, № 57 тел. 08636/22-45; 22-53,
E- mail: info-1900201@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

НЕФИЕ РАИМ - Директор на СУ “Васил Левски“,
гр. Главиница

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА ЗА ЗАДЪРЖАНЕ НА УЧЕНИЦИТЕ В УЧИЛИЩЕ ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ ВАСИЛ ЛЕВСКИ”-ГЛАВИНИЦА
ул. „Оборище”, № 57 тел. 08636/22-45; 22-53,
E- mail: info-1900201@edu.mon.bg

1. Причини за отпадането на ученици

1.1. Социално-икономически причини

- Много от семействата са безработни, други разчитат на временна заетост/сезонна селскостопанска работа/, някои на месечните добавки за деца. Родителите не могат да осигуряват на децата си учебни помагала, дрехи, обувки и неща от първа необходимост. Живеят при крайно лоши битови условия и са на ръба на оцеляването.
- Лошото качество на живот на определени социални слоеве; ниските доходи – невъзможност за покриване на разходите.
- Изселване на семейството в чужбина и родителите не вземат удостоверения за преместване. Много от семействата се завръщат скоро и записват отново децата си в училище.

1.2. Етнокултурни причини

- Задължение да гледа по-малкия си брат/сестра; използване на детето, непосещаващо училище, като трудов ресурс (подпомага формирането на семейния бюджет или участие в домакинската работа).
- Родителска незаинтересованост, противоречия, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, непълни семейства, деца и ученици в риск от извършване на противообществени прояви, липсата на достатъчно ефективна система за контрол върху начина на воденето и отчитането им, влошената дисциплина.
- Голяма част от родителите не са образовани и не считат за необходимост децата им да посещават училище. По този начин нагласата за липсата на значимост на образованието се пренася от поколение на поколение и навлиза дълбоко като цялостно разбиране в общността. Концепцията на родителите, че детето не се нуждае от образование, се отразява върху мотивацията му. Те проектират своите възгледи и убеждения върху детето, което постепенно усвоява техния модел и не възприема училището като ценност.

1.3. Здравословни и/или психологически причини

Трудна адаптация на ученици в риск към образователния процес и възпитателните дейности в училище.

- Неувереност в себе си, чувство за неуспех и отчуждение, агресията в училище.

1.4. Образователни причини

- Затрудненията при усвояване на учебния материал; слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него желание/нежелание да се посещава училище.
- Липса на мотивация за полагане на учебен труд и стремеж за личностна реализация.
- У учениците не се възпитава като ценност образованието.

- Недобро владеене на български език.
- Неглижиране на отсъствията от учебни часове.

2. Профил на учениците в риск от отпадане, отпаднали от образователната система и на реинтегрираните повторно в училище

- Ученици, чийто майчин език не е български.
- Ученици от семейства, често променящи местоположението си.
- Ученици, чиито родители работят в чужбина.
- Ученици с хронично заболяване или със СОП.

3. Цели и принципи на училищните програми за превенция на ранното отпадане

3.1. Идентификация на проблема

Силни страни:

- Квалифицирани учители
- Интерактивни методи на обучение
- Извънкласни дейности
- Възможности за изява
- Осигуряване на учебници за безвъзмездно ползване I – XII клас
- Реновирана материално-техническа база
- Осигуряване на безплатен транспорт за учениците от населените места
- Осигуряване на стипендии, утвърждаване на механизъм за поощряване с морални и материални награди
- Безплатни закуски I-IV клас; безплатен обяд – I-VII клас
- Ефективно работещи форми на ученическото самоуправление
- Взаимодействие с общината и други заинтересовани страни
- Работа по проекти

Слаби страни:

- Преобладаваща билингвална среда
- Относително голям брой отсъствия по уважителни и неуважителни причини
- Недостатъчна ефективност на взаимодействието „училище – родители“
- Слаб родителски интерес и контрол

Възможности:

- Кандидатстване по различни програми, насочени към финансиране на превантивни дейности
- Идентифициране на учениците в риск
- Нови форми за по-ефективно ангажиране на родителите
- Ефективно включване на училищните и ресурсите на местната общност при реализиране на дейностите за превенция
- Разработване и прилагане на обучителни, извънкласни и извънучилищни програми за мотивиране и задържане на учениците, консултиране, професионално ориентиране и работа със семейството
- Разширяване на връзките с извънучилищните институции

Заплахи:

- Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите
- Липса на ефективни санкции за родителите
- Нисък жизнен стандарт на семейството
- Проблеми в семействата, водещи до отпадане на ученици от училище
- Негативно влияние на приятелската среда, на „улицата“, подражание
- Миграционни процеси, честа смяна на местоживеенето
- Липса на финансови възможности за подкрепа на застрашените от отпадане
- Ненавременно усвояване на учебното съдържание и системни пропуски
- Липса на мотивация, на подкрепяща среда около училището, неефективни санкции
- Проблемно поведение
-

3.2. Цели на програмата за превенция

Главна цел:

- Обхват и задържане на учениците в училище чрез мотивация и създаване на положителна нагласа към учебния процес.

Конкретни цели:

- Ранно идентифициране на децата и учениците в риск
- Изграждане на мотивация за учене и задържане в училище
- Осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на всеки ученик
- Приобщаване на местната общност (медиатори) и активно сътрудничество с институциите в населеното място

3.3. Основни принципи

- Всеки ученик има право на образование и трябва да има равен достъп
- Всеки ученик може да учи и да се възползва от предимствата на образованието
- В образователния процес не се допуска дискриминация

- Включващото образование предполага промени в системата, за да се адаптира към потребностите на ученика
- Различията между децата са източник на богатство
- Възгледите и мнението на ученика трябва да бъдат взети предвид
- Всички програми и методи следва да са адаптирани за включване

4. Мерки за превенция

4.1. Нови модели на управление и организация

- Училищна програма за занимания по интереси
- Състезания, конкурси
- Приобщаване към целодневната форма на обучение

4.2. Иновативни методи на преподаване

- Метод на обърнатата класна стая
- Учене чрез правене
- Проектно-базирано обучение
- Учене извън класната стая
- Интегрирани уроци, ролеви игри, мисловни карти и дискусии

4.3. Дейности:

Работа с родители/настойници/:

- Своевременно информиране на родителите за отсъствията и успеха на учениците;
- Съвместни дейности с родителите за преодоляване на проблема с отсъствията на учениците и не посещаването на училище;
- Поредица тематични срещи с родители по проблемите на отговорността за възпитанието и образованието на децата им и общите задължения на родителите, по въпросите за утвърждаване на образованието като ценност;
- Повишаване участието и ангажираността на родителите в училищни мероприятия;
- Посещения на определения за гимназията представител (участник в екипа за район с обхват) и класните ръководители по домовете на учениците, които отсъстват от училище повече от 2 последователни дни без причина;
- Провеждане на ежеседмични активни консултации със семействата или настойниците на учениците.

<u>Работа с учениците</u>

- Включване на учениците в занимания по интереси;
- Осигурен достъп до спортният салон на училището, до компютърния кабинет и библиотека;
- Социализиране и огрмотяване на учениците, за които българският език не е майчин;

- Сформиране на групи с ученици за участие по проекти, свързани с огрaмотяването им;
- Картотекиране на ученици в риск с превенция за задържането им в училище,
- Предоставяне на консултации от педагогическите специалисти по съответния предмет;
- Индивидуална работа от страна на учители и класни ръководители със застрашените от отпадане ученици;
- Провеждане на консултации с педагогически съветник;
- Срещи на директор, заместник директор и психолог с проблемните класове с цел намаляване на отсъствията;
- Провеждане на ежеседмични заседания на класовете за решаване на текущи въпроси и вземане на решения;
- Дейности за подобряване на психо-социалният климат в класа;
- Участие в училищни и извънучилищни мероприятия и конкурси;
- Организиране на спортен празник, походи и посещение на различни обекти.
- При въвеждане на ОРЕС всички гореописани дейности биха могли да се трансформират в on-line дейности, проведени във виртуалната класна стая.

4.4. Взаимодействие с външни организации

- Взаимодействие с Отдел ”Закрила на детето” при ДА ”Социално подпомагане”.
- Организиране на срещи с работодатели, с цел мотивиране на учениците да посещават училище и да усвояват учебния материал, като условия за бъдещата работа.
- Засилен контрол, относно изпращане на уведомителни писма до дирекция „Социално подпомагане“ за учениците, допуснали повече от пет отсъствия по неуважителни причини в рамките на един месец;
- Актуализиране на списък на учениците в риск от отпадане;
- Актуализиране на механизъм за борба с училищния тормоз и регистър на случаите на училищен тормоз;
- Работа с различни НПО, медиатори и местни общности.

Дейности за учебната 2026/2027г., организация, изпълнение и координация

Дейности	Срок	Отговорник/ координатор
Осигуряване на безплатни учебници за всички ученици от 8 до 12 клас, независимо от социалния статус	10.09-30.09.2026г.	Директор ЗДУД Класни ръководители

Проследяване на отсъствията по неуважителни причини на учениците	2026/2027г.	ЗДУД Педагогически съветник Класни ръководители
Въвеждане на регистър на ученици в риск от отпадане от училище. Планиране на дейности за подкрепа за всеки конкретен случай.	до края на м.10.2026г.	Педагогически съветник Класни ръководители
Посещения на домовете на учениците, допускащи отсъствия по неуважителни причини, срещи с родителите и набелязване на мерки за преодоляването им и осигуряване на редовна посещаемост на учебните занятия.	2026/2027г.	ЗДУД Педагогически съветник Класни ръководители и Екип
Ежеседмично уведомяване на родителите на учениците в риск от отпадане до 5 число на месеца за успех, отсъствия и различни прояви.	2026/2027г.	ЗДУД Педагогически съветник Класни ръководители Екип
Координация при провеждане на диагностиката на обучителните затруднения на учениците в риск, при определяне на дейностите за обща подкрепа и при тяхното реализиране.	2026/2027г.	Учители
Включване на ученици, допуснали голям брой отсъствия и застрашените от ранно напускане на училище, в празничния и спортния календар на училището.	2026/2027г.	ЗДУД Педагогически съветник Учители по ФВС Комисия за работа с УС

Осигуряване на технически устройства за ученици от социално слаби семейства.	2026/2027г.	Директор ЗДУД Класни ръководители
„Отговорността да бъдеш родител - приятел или враг на своето дете.” – повишаване на родителския капацитет семинар за родители.	Януари 2027г.	ЗДУД Педагогически съветник
Провеждане на конкурс между класовете на тема: ”Паралелка без отсъствия по неуважителни причини”. Награден фонд (класните ръководители да информират класа за това)	Януари-юни 2027г.	ЗДУД Педагогически съветник Класни ръководители
Информиране на Обществения съвет за изпълнение на дейностите по програмите за задържане на учениците в училище. Търсене на съдействие от ОБС.	м. 02.2027г. м. 06. 2027г.	Директор и ЗДУД Председател на ОБС
Провеждане на непрекъснати посещения по домовете на ученици, не посещаващи училище.	Ежемесечни посещения по домовете на ученици, допуснали голям брой отсъствия по неуважителни причини от училищния екип за обхват и задържане	ЗДУД Педагогически съветник Класни ръководители Екип

Провеждане на междуинституционални срещи с подкрепата на ОЗД, Дирекция „Социално подпомагане“, Трето РУ на МВР, представител на община Главиница и др.	2026/2027г.	Директор ЗДУД Педагогически съветник Кл. ръководители Представители на институциите

Гореописаните дейности не изчерпват ресурса на училището и не са единствените, които в годината могат да се реализират. Посочените дейности имат за задача да обхванат и да задържат учениците в училище, там, където е мястото на всеки млад човек. Документът остава отворен за допълнение и разширяване.

Очаквани резултати от дейността на екипа.

Дейността на участниците в екипа за обхват е част от мерки и отговорности на заинтересовани институции, които в тяхната съвкупност се очаква да доведат до подобряване на обхвата и включването в образователната система и ограничаване на ранното отпадане на децата и учениците в задължителна училищна възраст.

Конкретни очаквани резултати от дейността на участниците в екипа за обхват в училището:

- повишаване мотивацията на учениците в риск за посещение на учебните занятия, успех и постижения;
- приобщаване на учениците към училищния живот;
- намаляване броя на отсъствията от училище;
- намаляване броя на учениците, застрашени от отпадане от училище.

Дейността на участниците в екипа за обхват се отчита регулярно в края на първия учебен срок и в края на учебната година пред педагогическия съвет на училището.

5. Допълнителни комплексни мерки

- Прилагане на административнонаказателни разпоредби (ЗПУО, чл.347)
- Електронни медицински бележки и документи

5. Индикатори за измерване на резултатите

- Намаляване броя на отсъствията

- Повишаване успеха на застрашените ученици
- Подобряване на взаимоотношенията с институциите и родителите
- Намаляване процента на невключените в системата
- Намаляване процента на отпадналите

6. Нови допълнителни мерки и актуализации за 2026/2027 г.

1. **Дигитална подкрепа и онлайн платформи** – въвеждане на електронна платформа за обратна връзка и проследяване на отсъствията.
2. **Кариерно ориентиране и дигитални умения** – курсове по медийна грамотност, срещи с професионалисти, виртуални кариерни форуми.
3. **Подкрепа за психичното здраве** – програми „ментор–ученик“, групови консултации, дискусионни клубове.
4. **Приобщаващи практики** – обучение на персонала за работа със СОП и деца в риск.
5. **Партньорство с общността и бизнеса** – менторски програми, доброволчески инициативи, съвместни проекти.
6. **Мониторинг и анализ в реално време** – дигитална система за проследяване на присъствие и резултати.
7. **Фокусирани интервенции за малцинствени групи** – работа с медиатори и ролеви модели от самата общност.

Програмата е приета на заседание на Педагогическия съвет, протокол № 17 от 10.09.2026г., утвърдена със Заповед № 1820/ 10.09.2026г. на директора на СУ „Васил Левски“ гр. Главиница

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ ВАСИЛ ЛЕВСКИ”-ГЛАВИНИЦА
ул. „Оборище”, № 57 тел. 08636/22-45; 22-53,
E- mail: info-1900201@edu.mon.bg